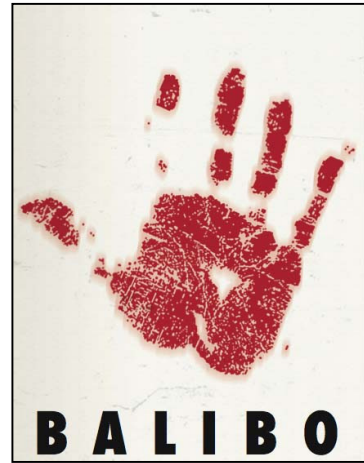

Oost Timor

Balibo, de film

De film *Balibo*, gebaseerd op ware feiten omtrent de dood van vijf journalisten in het Oosttimorese stadje Balibo in 1975, is in Indonesië verboden. Echter, kopieën van de DVD worden op de zwarte markten volop te koop aangeboden - en gekocht! De film *Balibo* vertelt het verhaal over de verdwijning van vijf journalisten, en de feiten die 30 jaar lang voor het publiek en de naaste familieleden verborgen werd gehouden.

1975: Oost Timor, toen nog een Portugese kolonie, bereidt zich voor op het uitroepen van de onafhankelijkheid en heeft al een regering gevormd. Indonesië staat echter op het punt om Oost Timor binnen te vallen. Vijf journalisten van de Australische netwerken Channel 7 en Channel 9 bevinden zich in het grensplaatsje Balibo, waar ze werken aan de berichtgeving over een mogelijke invasie. Ze verdwijnen spoorloos en familieleden horen niets meer van hen.

De Indonesische en Australische regeringen hielden ruim 30 jaar lang vast aan de officiële verklaring dat de journalisten per ongeluk in een kruisvuur zijn omgekomen. Vraag bleef echter al die jaren waarom de Australische premier Whitlam dagen lang heeft gewacht voordat hij het bericht over hun dood doorgaf aan de familieleden van de journalisten.

Onder druk van familieleden en actiegroepen wereldwijd was begin 2007 een Australische rechter bereid was de zaak te heropenen. Bewijsmateriaal werd opnieuw bekeken en getuigen werden opnieuw gehoord. Belangrijk resultaat van het onderzoek was dat De Vijf doelgericht om leven zijn gebracht en opeenvolgende Australische regeringen de zaak bewust gesloten hebben gehouden.

Regisseur Robert Connolly heeft het verhaal over de Balibo Vijf goed gedocumenteerd. Hij laat de gebeurtenissen zien door de ogen van een zesde Australische journalist, Roger East, die ook in Oost Timor om het leven kwam. Hij werd neergeschoten op de dag van de invasie, op de kade van de hoofdstad Dili.

Balibo is een Australische productie, die in de eerste instantie is gemaakt voor Australisch publiek. Dit betekent echter niet dat het verhaal over de vijf verdwenen journalisten voor Nederlands publiek geen boodschap zou hebben, in tegendeel, want ook de Nederlandse journalist Sander Thoenes werd door Indonesische militairen vermoord in Oost Timor, op 21 september 1999. Net als bij De Vijf van Balibo, zijn feiten en daders met naam en toenaam bekend. En ook in de zaak van Sander Thoenes zijn de daders van deze gerichte moord nooit veroordeeld en weigert de Indonesische regering iedere vorm van medewerking. Zowel in Australië als in Nederland wachten familieleden van vermoorde journalisten nog altijd op duidelijkheid en gerechtigheid.

De film *Balibo* stond in december 2009 op het programma van het Jiffest Filmfestival in Jakarta maar werd door het LSF (Film Censuur Bureau) in de ban gedaan op straffe van gevangenis.

Balibo draaide op 28 en 30 maart tijdens het filmfestival *Movies that Matter* in Den Haag en zal vanaf 13 mei ook draaien in De Uitkijk (Amsterdam) en Cinerama (Rotterdam).